EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 17.6.2026.
COM(2026) 277 final

ANNEX

PRILOG

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

o evaluaciji Direktive (EU) 2018/1673 o borbi protiv pranja novca kaznenopravnim sredstvima

{SWD(2026) 148 final}

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

o ocjeni u kojoj su mjeri države članice poduzele mjere potrebne za usklađivanje s Direktive (EU) 2018/1673 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o borbi protiv pranja novca kaznenopravnim sredstvima

1 UVOD

Direktiva 2018/1673 o borbi protiv pranja novca kaznenopravnim sredstvima (dalje u tekstu „Direktiva") stupila je na snagu 2. prosinca 2018. Dvadeset pet država članica EU-a[1] za koje je ona obvezujuća (tj. sve osim Danske i Irske) moralo je staviti na snagu zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s Direktivom do 3. prosinca 2020.

U skladu s člankom 14. stavkom 1. Direktive u ovom se izvješću procjenjuje u kojoj su mjeri države članice poduzele potrebne mjere za usklađivanje s Direktivom. Ovo izvješće dostavlja se kao prilog izvješću u skladu s člankom 14. stavkom 2. Direktive, u kojem se ocjenjuje dodana vrijednost Direktive.

Predmetna analiza temelji se na informacijama koje su države članice dostavile Europskoj komisiji do 20. listopada 2025. i na vanjskoj studiji.

U Direktivi su utvrđene zajedničke definicije kaznenih djela i sankcija u svim državama članicama EU-a u svrhu borbe protiv pranja novca kako bi se olakšala policijska i pravosudna suradnja i spriječilo kriminalce u iskorištavanju manje strogih nacionalnih sustava. Budući da je pranje nezakonite imovinske koristi glavni pokretač organiziranog kriminala, Direktiva pridonosi slabljenju financijske osnove kriminalnih mreža i podupire rad na njihovu razbijanju. U skladu s njom države članice dužne su kriminalizirati konverziju ili prijenos imovine kad se zna da je stečena kriminalnom aktivnošću, skrivanje ili prikrivanje prave prirode, izvora, lokacije, kretanja ili vlasništva nad tom imovinom i stjecanje, posjedovanje ili upotrebu te imovine ako su ta djela počinjena s namjerom. Direktiva državama članicama omogućuje i da prošire opseg kaznenog djela pranja novca na slučajeve u kojima je počinitelj „sumnjao ili trebao znati" da imovina potječe od kriminalne aktivnosti. Države članice dužne su uvesti i otegotne okolnosti (npr. uključenost kriminalne organizacije ili pranje novca u okviru profesionalnih djelatnosti), a kazne moraju biti djelotvorne, razmjerne i odvraćajuće, uključujući maksimalnu zatvorsku kaznu od barem četiri godine i, prema potrebi, mjere odgovornosti pravnih osoba. U Direktivi su propisana i pravila o nadležnosti te obveza zamrzavanja i oduzimanja imovinske koristi i predmeta, a države članice dužne su osigurati dostupnost djelotvornih istražnih instrumenata za istragu pranja novca.

U izvješću se navodi da su države članice uložile velik trud u usklađivanje nacionalnih zakona s odredbama Direktive, uz neke očite nedosljednosti i nedostatke u manjem broju država članica.

Komisija je analizu iz ovog izvješća provela na temelju informacija koje su joj dostavljene, ali je moguće da joj nisu prijavljene neke druge poteškoće u prenošenju, odredbe ili daljnje zakonodavne i nezakonodavne promjene koje utječu na prenošenje. Stoga ovo izvješće ne bi

[1] Kad se u ovom izvješću upućuje na „25 država članica" ili bilo koji drugi broj država članica, to se odnosi na države članice za koje je Direktiva obvezujuća.

trebalo sprečavati Komisiju da nastavi ocjenjivati prenošenje i provedbu Direktive u državama članicama.

2 USKLAĐENOST PRENOŠENJA DIREKTIVE PO ODREDBAMA

U ovom se poglavlju daje pregled prenošenja Direktive u nacionalno zakonodavstvo država članica i ocjenjuje potpunost i usklađenost nacionalnih zakona i propisa sa zahtjevima Direktive po pojedinim člancima.

Članak 2. – Definicije (uključujući predikatna kaznena djela)

Članak 2. sadrži tri definicije. U **članku 2. točki 1. „kriminalna aktivnost"** definirana je kao bilo koje kazneno djelo kažnjivo kaznom zatvora u maksimalnom trajanju od najmanje jedne godine ili, ako nije propisana maksimalna kazna, bilo koje kazneno djelo kažnjivo kaznom zatvora u trajanju od najmanje šest mjeseci. Kaznena djela koja predstavljaju kriminalnu aktivnost smatraju se predikatnim kaznenim djelima pranja novca, odnosno države članice u najmanju ruku kriminaliziraju pranje imovine stečene tim kaznenim djelima.

Osim toga, neovisno o pragovima kazni, države članice u svakom su slučaju dužne uključiti niz kaznenih djela u svaku od 22 kategorije kaznenih djela iz članka 2. točke 1. (uključujući kaznena djela usklađena na razini EU-a)[2].

Velika većina država članica za koje je Direktiva obvezujuća učinila je i više od toga te primijenila takozvani „pristup uključivanja svih kaznenih djela", u kojem bilo koje kazneno djelo može predstavljati predikatno kazneno djelo pranja novca. Pet država članica (**Francuska, Nizozemska, Luksemburg, Portugal i Austrija**) utvrdilo je posebne kategorije kaznenih djela koja mogu predstavljati predikatna kaznena djela pranja novca.

Sve države članice pravilno su prenijele definiciju kriminalne aktivnosti iz članka 2. točke 1.

U **članku 2. točki 2.** daje se široka definicija **„imovine"** koja može biti predmet kaznenog djela pranja novca. U tom se smislu imovina definira kao imovina svake vrste, bilo fizička ili ne, pokretna ili nepokretna, materijalna ili nematerijalna te pravni dokumenti ili instrumenti u bilo kojem obliku, uključujući elektronički ili digitalni, kojima se dokazuje vlasništvo nad imovinom ili udjel u imovini te vrste. Iako države članice nisu izričito prenijele pojam imovine u svoje zakonodavstvo o pranju novca, često propisuju definicije u drugim pravnim tekstovima koji se koriste i za definiranje predmeta pranja novca, čime se postiže usklađenost s navedenom odredbom.

Dok su 23 države članice prenijele definiciju imovine iz članka 2. točke 2., čini se da se u zakonodavstvu **Njemačke i Austrije** uštеđeni troškovi (kao što su porezi koji nisu plaćeni uslijed počinjenja kaznenog djela u području poreza) ne smatraju imovinom koja se može oprati. Na temelju članka 165. stavka 6. austrijskog Kaznenog zakonika puke uštede kao što su neostvareni gubici, odricanje od potraživanja ili izbjegnuti troškovi i naknade u osnovi se isključuju iz opsega pranja novca. Zbog toga austrijska nadležna tijela ne mogu primijeniti kazneno djelo pranja novca ako se novac uštedi nezakonitim neplaćanjem poreza i zatim opere. U staroj inačici članka 261. stavka 5. njemačkog Kaznenog zakonika troškovi uštеđeni utajom poreza bili su izričito obuhvaćeni opsegom pranja novca. Međutim, taj je stavak izbrisan

[2] Vidjeti uvodnu izjavu 5.

reformom iz 2021. pa su troškovi ušteđeni na taj način isključeni iz opsega pranja novca. Prema tome, čini se da se u oba zakonodavstva smatra da predmet kaznenog djela pranja novca može biti samo imovina koja predstavlja pozitivno povećanje imovine osobe, npr. novac stečen počinjenjem kaznenog djela trgovine drogom ili poreznim olakšicama. Međutim, široka definicija imovine u Direktivi obuhvaća sve vrste imovine, uključujući ušteđene troškove čak i ako nisu izričito navedeni.

U **članku 2. stavku 3. „pravna osoba"** definira se kao svaki subjekt koji prema mjerodavnom pravu ima pravnu osobnost, uz iznimku država ili javnih tijela pri izvršavanju javnih ovlasti te javnih međunarodnih organizacija. Slično pojmu „imovina" mnoge države članice definiraju „pravnu osobu" u drugim zakonodavnim aktima, koji se primjenjuju i u slučaju kaznenih djela pranja novca. To je u skladu s Direktivom.

Članak 3. – Kaznena djela pranja novca

U skladu s **člankom 3. stavkom 1.** države članice dužne su kriminalizirati (a) konverziju ili prijenos imovine, (b) skrivanje ili prikrivanje raznih obilježja imovine i (c) stjecanje, posjedovanje ili upotrebu imovine ako počinitelj takvih djela zna da je ta imovina stečena kriminalnom aktivnošću.

Države članice prenijele su tu odredbu na različite načine. Sedam država članica (**Bugarska, Češka, Grčka, Finska, Mađarska, Poljska** i **Rumunjska**) prenijelo je element namjere neizravno, oslanjajući se na opća načela kaznenog prava da kazneno djelo postoji samo ako je prisutan element namjere. Ostale države članice izričito su uključile element namjere u nacionalne odredbe kojima se kriminalizira pranje novca.

Na temelju **članka 3. stavka 2.** države članice mogu dodatno kriminalizirati pranje novca ako počinitelj nije znao, ali je sumnjao ili trebao znati da imovina potječe od kriminalne aktivnosti (pranje novca iz nehaja). Tu je mogućnost iskoristilo **15 država članica**[3] i kriminaliziralo pranje novca iz nehaja.

Budući da složeni sustavi pranja novca otežavaju dokazivanje predikatnog kaznenog djela, Direktivom se namjeravaju ukloniti praktične i pravne prepreke za kazneni progon pranja novca kao samostalnog kaznenog djela. Da bi se to postiglo, države članice dužne su omogućiti kazneni progon i donošenje osuđujuće presude za **pranje novca bez potrebe za osuđujućom presudom za predikatno kazneno djelo** (**članak 3. stavak 3. točka (a)**) i bez potrebe da nadležna tijela **dokažu sve elemente predikatnog kaznenog djela** (što bi moglo uključivati identitet počinitelja kriminalne aktivnosti kojom je imovina stečena) (**članak 3. stavak 3. točka (b)**). To se dalje u tekstu naziva „samostalno kazneno djelo pranja novca".

Šesnaest država članica[4] tu odredbu nije **prenijelo** izričito, nego **„implicitno"**, što znači da u svojem nacionalnom zakonodavstvu o pranju novca nisu izričito navele da moraju biti ispunjeni uvjeti kao što su prethodna ili istodobna osuđujuća presuda za predikatno kazneno djelo ili utvrđenost svih činjenica i okolnosti predikatnog kaznenog djela.

[3] Belgija, Cipar, Češka, Njemačka, Španjolska, Finska, Hrvatska, Mađarska, Latvija, Malta, Nizozemska, Poljska, Švedska, Slovenija i Slovačka.

[4] Belgija, Bugarska, Češka, Estonija, Finska, Francuska, Hrvatska, Mađarska, Italija, Nizozemska, Poljska, Portugal, Rumunjska, Švedska, Slovenija i Slovačka.

Komisija napominje da se **prag za dokazivanje nezakonitog podrijetla imovine na sudu znatno razlikuje među državama članicama**.

U **14 država članica**[5] pri dokazivanju nezakonitog podrijetla imovine nije potrebno navesti vrstu predikatnog kaznenog djela, već je dovoljno utvrditi da oprana imovina potječe od kriminalne aktivnosti, što znatno olakšava kazneni progon pranja novca.

Međutim, sudovi u nekim državama članicama i dalje postavljaju visoke standarde za dokazivanje postojanja predikatnog kaznenog djela. U **10 država članica**[6] nadležna tijela i dalje moraju utvrditi kategoriju kaznenog djela kojoj predikatno kazneno djelo pripada (npr. trgovina drogom, trgovina ljudima, prijevara itd.), a **dvije od njih** (**Bugarska i Poljska**) imaju posebno visok prag dokazivanja predikatnog kaznenog djela. **Bugarska**[7] još uvijek zahtijeva dokazivanje vrste kaznenog djela te vremena i mjesta njegova počinjenja. U **Poljskoj** je u skladu sa sudskom praksom[8] potrebno dovoljno konkretno utvrditi da je određena imovina stečena određenim predikatnim kaznenim djelom.

Kako je navedeno i u izvješću o evaluaciji, **formulacije u Direktivi vrlo su široke i omogućuju takvo prenošenje**. U skladu s Direktivom treba biti moguće donijeti osuđujuću presudu za pranje novca, „a da pritom nije potrebno utvrditi sve činjenične elemente ili sve okolnosti" predikatnog kaznenog djela. Međutim, takva formulacija znači da se u zakonodavstvu i dalje može tražiti da nadležna tijela dokažu sve elemente predikatnog kaznenog djela osim jednog.

Budući da su Direktivom predviđene tako široke diskrecijske ovlasti država članica, nije utvrđen **nijedan slučaj nesukladnosti s člankom 3. stavkom 3. točkama (a) i (b)**.

Sve su države članice pravilno prenijele odredbu da se **kaznena djela pranja novca odnose i na imovinu koja potječe od postupanja u drugoj državi članici ili trećoj zemlji** ako bi to postupanje predstavljalo predikatno kazneno djelo da je počinjeno u matičnoj državi (**članak 3. stavak 3. točka (c)**).

Na temelju **članka 3. stavka 4.** države članice radi proporcionalnosti mogu ograničiti opseg prekograničnih predmeta u kojima je pranje novca kažnjivo, tj. kad je predikatno kazneno djelo počinjeno u zemljama u kojima takvo postupanje nije kriminalizirano (uvjet „dvostruke kažnjivosti"). Međutim, takvo ograničavanje opsega prekograničnih predmeta nije moguće za određene kategorije teških kaznenih djela. U slučajevima sudjelovanja u organiziranoj kriminalnoj skupini, terorizma, trgovinu ljudima, krijumčarenja migranata, seksualnog iskorištavanja, trgovine drogom i korupcije u drugoj državi članici EU-a ili trećoj zemlji i dalje mora biti moguć kazneni progon osobe zbog pranja novca čak i ako postupanje kojim je novac stečen ne predstavlja kazneno djelo u toj drugoj zemlji.

Osam država članica[9] iskoristilo je mogućnost zahtijevanja „dvostruke kažnjivosti". Međutim, **Luksemburg**[10] zahtijeva dvostruku kažnjivost za neka kaznena djela na koja se takvo načelo ne bi trebalo primjenjivati, tj. za sudjelovanje u kriminalnoj organizaciji i reketarenje. .

[5] Austrija, Belgija, Španjolska, Francuska, Italija, Luksemburg, Latvija, Litva, Malta, Nizozemska, Rumunjska, Švedska, Slovačka i Slovenija.
[6] Bugarska, Hrvatska, Cipar, Češka, Njemačka, Estonija, Grčka, Mađarska, Poljska i Portugal.
[7] Članak 253. bugarskog Kaznenog zakonika.
[8] Presuda Vrhovnog suda o članku 299. stavku 1. Kaznenog zakonika.
[9] Austrija, Njemačka, Estonija, Grčka, Finska, Mađarska, Luksemburg i Portugal.
[10] Članak 506-3 stavak 2. Kaznenog zakona u kombinaciji s člankom 5-1 Zakonika o kaznenom postupku.

Naposljetku, države članice moraju osigurati da postupanja koja se kriminaliziraju kao pranje novca iz članka 3. stavka 1. točaka (a) i (b) budu kažnjiva u slučaju **„pranja novca za vlastitu korist" (članak 3. stavak 5.**), što znači slučaj u kojem osoba koja je počinila ili je sudjelovala u počinjenju predikatnog kaznenog djela pere imovinsku korist ostvarenu vlastitim kaznenim djelom.

Države članice provele su tu odredbu u svojem nacionalnom zakonodavstvu **izričito** ili su to učinile **implicitno** tako što nisu postavile uvjet da se počinitelj predikatnog kaznenog djela razlikuje od počinitelja kaznenog djela pranja novca. Neke su države članice u svoje nacionalno zakonodavstvo uključile **iznimke koje ne utječu na usklađenost**. Primjerice, **Njemačka** traži da se nezakonita imovina na neki način stavi u promet, a **Italija i Estonija** isključuju korištenje imovine u osobne svrhe iz područja primjene kaznenog djela pranja novca. U skladu s tim nije utvrđen nijedan slučaj nesukladnosti.

Članak 4. – Pomaganje, poticanje i pokušaj

U **članku 4.** propisano je da **sporedna kaznena djela, tj. pomaganje i poticanje** osobe na počinjenje kaznenog djela pranja novca te **pokušaj** počinjenja kaznenog djela pranja novca, moraju biti kažnjiva kao kazneno djelo.

Svih 25 država članica pravilno je prenijelo članak 4.

Članak 5. – Kazne za fizičke osobe

U **članku 5.** propisano je da su kaznena djela pranja novca i sporedna kaznena djela **kažnjiva djelotvornim, razmjernim i odvraćajućim kaznama** te da kaznena djela pranja novca moraju biti kažnjiva kaznom zatvora u maksimalnom trajanju od najmanje četiri godine.

Komisija napominje da je Švedska[11] u svojem zakonodavstvu odredila maksimalno trajanje od dvije godine, dok **Grčka**[12] naizgled ne primjenjuje prag od četiri godine ako je predikatno kazneno djelo prekršaj, što u praksi znači da kazna za pranje novca nije dovoljno visoka za širok spektar predikatnih kaznenih djela utvrđenih u Direktivi.

Članak 6. – Otegotne okolnosti

U **članku 6. stavku 1.** utvrđene su dvije obvezne otegotne okolnosti: ako je pranje novca **počinjeno u okviru kriminalne organizacije** ili ako ga je **pri obavljanju svojih profesionalnih djelatnosti počinio sam „obveznik"**, odnosno subjekt na kojeg se primjenjuju posebne obveze izvješćivanja i provjere stranke na temelju zakonodavstva EU-a o sprečavanju pranja novca[13].

[11] Lag (2014:307) om straff för penningtvättsbrott, 3 §.
[12] Članak 39. stavak 1. točka (d), L. 4557/2018.
[13] Vidjeti posebno članak 2. stavak 1. Direktive (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, *SL L 141, 5.6.2015., str. 73., najnoviji pročišćeni tekst dostupan je na: EUR-Lex – 02015L0849-20241230 – HR – EUR-Lex*.

Treba napomenuti da **Litva, Poljska** i **Slovenija** u svoje zakonodavstvo nisu uvele otegotnu okolnost pranja novca koje je počinio obveznik, **Cipar**[14] nije propisao odredbe o otegotnim okolnostima za pomaganje, poticanje i pokušaj pranja novca, a **Grčka**[15] ne može primijeniti otegotne okolnosti u slučajevima kad je predikatno kazneno djelo prekršaj, što u praksi isključuje širok spektar predikatnih kaznenih djela utvrđenih u Direktivi.

Na temelju **članka 6. stavka 2.** države članice mogu uvesti dvije dodatne otegotne okolnosti: **(a)** ako oprana imovina ima znatnu vrijednost ili **(b)** ako oprana imovina potječe od određenih kaznenih djela[16]. **Mogućnost (a) prenijelo je 14 država članica**[17], a **mogućnost (b) četiri države članice**[18].

Sve države članice koje su iskoristile te mogućnosti prenijele su ih u skladu s Direktivom.

Članak 7. – Odgovornost pravnih osoba

U skladu s Direktivom mora se omogućiti da se pravne osobe smatraju odgovornima za kaznena djela pranja novca, uključujući pranje novca za vlastitu korist. To uključuje postupke bilo koje osobe koja djeluje pojedinačno ili kao dio tijela te pravne osobe i koja ima vodeću poziciju u okviru te pravne osobe (**članak 7. stavak 1.**). Države članice također trebaju osigurati da se pravne osobe mogu smatrati odgovornima kad je počinjenje kaznenog djela omogućeno zbog nedostatka nadzora ili kontrole (**članak 7. stavak 2.**). Međutim, odgovornost pravnih osoba ne bi trebala isključiti mogućnost pokretanja kaznenog postupka protiv fizičkih osoba koje su počinitelji kaznenih djela (**članak 7. stavak 3.**).

Francuska u svoje zakonodavstvo nije uvela mogućnost da se pravne osobe smatraju odgovornima ako su kaznena djela pranja novca bila moguća zbog nedostatka nadzora ili kontrole osobe koja ima vodeću poziciju u okviru tih pravnih osoba.

Članak 8. – Sankcije za pravne osobe

U skladu s **člankom 8.** države članice dužne su osigurati da se pravna osoba koja je odgovorna na temelju članka 7. **može kazniti djelotvornim, razmjernim i odvraćajućim sankcijama, uključujući u svakom slučaju kaznene novčane kazne ili novčane kazne koje nisu kaznene**. Sve su države članice propisno prenijele tu odredbu.

Osim toga, **u članku 8. navode se moguće daljnje sankcije**, od ukidanja prava pravne osobe na javne naknade ili pomoć do isključenja iz pristupa javnom financiranju, zabrane obavljanja poslovnih djelatnosti, stavljanja pravne osobe pod sudski nadzor, zatvaranja objekata koji su se upotrebljavali za počinjenje kaznenog djela, pa čak i mogućnosti sudskog naloga za likvidaciju društva. **Devetnaest država članica**[19] **iskoristilo je jednu ili više tih mogućnosti. Šest država članica uopće nije iskoristilo nijednu od tih mogućnosti.**

[14] Dio I. članak 4. stavak 4. L. 188(I)/2007.
[15] Članak 39. stavak 1. točka (d), L. 4557/2018.
[16] Sudjelovanje u organiziranoj kriminalnoj skupini ili reketarenje, terorizam, trgovinu ljudima i krijumčarenje migranata, seksualno iskorištavanje, nedopušteno trgovanje opojnim drogama i korupcija.
[17] Austrija, Bugarska, Cipar, Češka, Estonija, Grčka, Finska, Hrvatska, Mađarska, Latvija, Poljska, Švedska, Slovenija i Slovačka.
[18] Grčka, Španjolska, Finska i Hrvatska.
[19] Belgija, Cipar, Češka, Njemačka, Grčka, Španjolska, Francuska, Hrvatska, Mađarska, Italija, Litva, Luksemburg, Latvija, Malta, Poljska, Portugal, Rumunjska, Slovenija i Slovačka.

Sve države članice koje su iskoristile te mogućnosti prenijele su ih u skladu s Direktivom.

Članak 9. – Oduzimanje imovinske koristi i predmeta

U skladu s **člankom 9.** države članice **prema potrebi osiguravaju da njihova nadležna tijela**, u skladu s Direktivom 2014/42/EU o oduzimanju predmeta i imovinske koristi[20], **zamrznu ili oduzmu** imovinsku korist ostvarenu počinjenjem ili doprinosom počinjenju kaznenih djela pranja novca iz Direktive ili predmete koji su se pritom koristili ili ih se pritom namjeravalo koristiti.

Svih 25 država članica prenijelo je članak 9. u skladu s Direktivom.

Članak 10. – Nadležnost

U **članku 10. stavku 1.** propisano je da države članice utvrđuju svoju **nadležnost** za kaznena djela pranja novca ako je kazneno djelo počinjeno na njihovu državnom području (**članak 10. stavak 1. točka (a)**) ili ako je počinitelj njihov državljanin (**članak 10. stavak 1. točka (b)**). Sve **države članice** prenijele su tu odredbu u skladu s Direktivom.

U kontekstu **članka 10. stavka 1. točke (b)** treba istaknuti da je u slučaju kad je počinitelj kaznenog djela državljanin države članice odredba prenesena na različite načine, osobito u vezi s uvjetom **dvostruke kažnjivosti**[21].
Budući da ne postoji posebna odredba o tom pitanju, čini se da je **10 država članica**[22] provelo Direktivu bez izričitog propisivanja dvostruke kažnjivosti kao preduvjeta za utvrđivanje nadležnosti. S druge strane, **11 država članica**[23] izričito je uključilo dvostruku kažnjivost kao uvjet za utvrđivanje nadležnosti za svoje državljane. Za razliku od toga, **tri države članice**[24] izričito su isključile uvjet dvostruke kažnjivosti za kaznena djela pranja novca.

Na temelju **članka 10. stavka 2.** države članice mogu proširiti svoju nadležnost na predmete u kojima **(a)** počinitelj ima uobičajeno boravište na njihovu državnom području ili **(b)** ako je kazneno djelo počinjeno u korist pravne osobe s poslovnim nastanom na njihovu državnom području. Mogućnost iz **članka 10. stavka 2. točke (a)** iskoristilo je **14 država članica**[25], a **10 država članica**[26] iskoristilo je mogućnost iz **članka 10. stavka 2. točke (b) na propisan način**.

Članak 11. – Istražne mjere

U **članku 11. propisano je da djelotvorni istražni instrumenti**, poput onih koji se koriste u borbi protiv organiziranog kriminala ili drugih teških kaznenih djela, budu dostupni osobama,

[20] Vidjeti uvodnu izjavu 16. Direktive o borbi protiv pranja novca kaznenopravnim sredstvima: „[…] Države članice trebale bi osigurati barem zamrzavanje i oduzimanje predmeta i imovinske koristi ostvarene kaznenim djelima u svim slučajevima predviđenima u Direktivi 2014/42/EU. Države članice trebale bi i ozbiljno razmotriti mogućnost oduzimanja u svim slučajevima u kojima se kazneni postupak ne može pokrenuti ili zaključiti, među ostalim u slučajevima kad je počinitelj preminuo."
[21] To je načelo prema kojem se nadležnost može utvrditi samo ako je predmetno djelo kriminalizirano i u državi koja provodi kazneni progon i u državi u kojoj je djelo počinjeno.
[22] Bugarska, Češka, Italija, Latvija, Mađarska, Malta, Poljska, Slovenija, Slovačka i Finska.
[23] Belgija, Njemačka, Estonija, Španjolska, Francuska, Hrvatska, Cipar, Litva, Luksemburg, Austrija i Švedska.
[24] Grčka, Nizozemska i Rumunjska.
[25] Austrija, Belgija, Estonija, Španjolska, Finska, Hrvatska, Litva, Luksemburg, Latvija, Malta, Nizozemska, Portugal, Švedska i Slovačka.
[26] Austrija, Češka, Estonija, Grčka, Španjolska, Luksemburg, Latvija, Poljska, Slovenija i Slovačka.

jedinicama ili službama nadležnima za istragu ili kazneni progon kaznenih djela pranja novca, uključujući pomaganje, poticanje i pokušaj njihova počinjenja[27]. **Svih 25 država članica prenijelo je članak 11. u skladu** s Direktivom.

3 ZAKLJUČCI

S obzirom na važnost pranja novca za zločinačka udruženja kao ključnog financijskog instrumenta te sredstva ostvarivanja nezakonite dobiti i infiltracije u zakonito gospodarstvo, usklađivanje kaznenopravnog odgovora na pranje novca ključna je sastavnica općih nastojanja Unije da onesposobi i razbije kriminalne mreže, kako je istaknuto u Europskoj strategiji unutarnje sigurnosti ProtectEU[28].

Komisija prepoznaje mjere koje su države članice poduzele radi usklađivanja s Direktivom. Ukupno gledajući, iako i dalje postoje određene nedosljednosti i nedostaci, prenošenje Direktive uglavnom je usklađeno, a države članice poduzimaju sveobuhvatne mjere za usklađivanje nacionalnih zakona sa standardima EU-a. Većina država članica donijela je posebne zakone kako bi ispunila zahtjeve Direktive, dok se nekoliko njih u potpunosti ili u velikoj mjeri oslanja na postojeće nacionalne odredbe.

Kako bi se osiguralo potpuno i ispravno prenošenje Direktive, Komisija će i dalje pomagati državama članicama u uklanjanju utvrđenih nedostataka. To uključuje praćenje i osiguravanje usklađenosti nacionalnih mjera s odredbama Direktive.

[27] Vidjeti i uvodnu izjavu 19.: „Time bi trebalo osigurati da su na raspolaganju dostatan broj zaposlenika i ciljano osposobljavanje, resursi i suvremen tehnološki kapacitet. […].”
[28] EUR-Lex – 52025DC0148 – HR – EUR-Lex.